

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk (sprawozdawca)

SSN Adam Roch

w sprawie **M.G.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 13 maja 2026 r.

zażalenia skazanego na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 11 lutego 2026 r., sygn. akt II KO 254/25,

o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności,

w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z dnia 18 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 307/21,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 21 września 2021 r., sygn. akt IV K 386/20

na podstawie art. 545 § 3 zd. drugie k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 lutego 2026 r., sygn. akt II KO 254/25, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego M.G. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 18 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 307/21, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w

Lublinie z dnia 21 września 2021 r., sygn. akt IV K 386/20, wobec jego oczywistej bezzasadności.

Na powyższe postanowienie zażalenie wniósł skazany. Nie skonkretyzował w nim żadnych zarzutów, a jedynie wskazał na uchybienia w procedowaniu Sądu Najwyższego oraz sądów (powszechnych) obu instancji czy w czynnościach reprezentujących go obrońców, którzy — jego zdaniem — nie badali jego sprawy pod kątem zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. nienależytej obsady sądu, również w sprawach z wniosku o wznowienie postępowania, sugerując, że w jego sprawie orzekały „osoby nieuprawnione”. Jednocześnie skarżący ponownie zawniósł o wyznaczenie obrońcy z urzędu w celu sporządzenia i wniesienia wniosku o wznowienie postępowania oraz wstrzymanie wykonania „reszty kary” wskazując, że z wymierzonej kary 9 lat pozbawienia wolności pozostało mu już tylko ok. trzy i pół roku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Skarżący, jak wskazano wyżej, nie wywiązał się z obowiązku sformułowania w środku odwoławczym konkretnych zarzutów wysuwanych przeciwko zaskarżonemu postanowieniu. W części wstępnej zażalenia jego autor przytoczył fragmenty uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia zarzucając Sądowi Najwyższemu rozpoznającemu zarówno kasację obrońcy skazanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 18 maja 2022 r., sygn. akt II AKa 307/21 (postanowieniem z dnia 21 grudnia 2022 r., sygn. akt II KK 433/22), jak i wnioski skazanego o wznowienie postępowania (zarządzeniem z dnia 20 marca 2024 r., sygn. akt II KO 136/26 oraz zaskarżonym postanowieniem z dnia 11 lutego 2026 r., sygn. akt II KO 254/25) „nie sprawdzenie” ww. spraw pod kątem zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. nienależytej obsady sądu. Lektura pozostałych fragmentów zażalenia wskazuje na to, że jego autor ogranicza się do powtórzenia ww. nieprawidłowości zaistniałych

również przed sądami (powszechnymi) obu instancji, w szczególności przed sądem odwoławczym – Sądem Apelacyjnym w Lublinie, zmieniającym wyrok sądu pierwszej instancji – Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 21 września 2021 r., sygn. akt IV K 386/20, poprzez przyjęcie, że skazany dopuścił się czynu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., z którym to ustaleniem skazany się nie zgadza, wskazując li tylko, że właściwą kwalifikacją prawną zarzucanego mu czynu była kwalifikacja przyjęta przez Sąd pierwszej instancji, a mianowicie kwalifikacja z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz wymierzona przez ten sąd kara w wysokości 4 lat pozbawienia wolności, którą już by odbył. Taka konstrukcja zażalenia, z oczywistych względów, nie mogła przynieść efektu procesowego w postaci uchylecia zaskarżonego rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego.

Nie ma bowiem racji skarżący uznając, że Sąd Najwyższy podejmując decyzję o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania nie dokonał cyt.: „sprawdzenia” sprawy z wniosku skazanego z dnia 27 stycznia 2025 r. pod kątem zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. nienależytej obsady sądu, a precyzyjniej nie poddał go wstępnej kontroli. Twierdzeniu temu przeczy bowiem w sposób oczywisty analiza pisemnych motywów zaskarżonego postanowienia, z których wynika, że cyt.: „(...) wobec braku okoliczności, które uzasadniałyby wszczęcie postępowania z urzędu, w tym w szczególności dotyczącej nienależytej obsady sądów orzekających w przedmiotowej sprawie (art. 542 § 3 k.p.k.), orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia”. Jak wynika z akt sprawy o sygn. II KO 254/25, Sąd Najwyższy – na skutek zażalenia skazanego na postanowienie (pierwotne) Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2025 r., II KO 21/25 o odmowie przyjęcia wniosku M.G. o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności – postanowieniem z dnia 9 grudnia 2025 r., II KZ 21/25 uchylił zaskarżone postanowienie i sprawę wniosku skazanego o wznowienie postępowania przekazał do ponownego rozpoznania Izbie Karnej Sądu Najwyższego (k. 31-32 akt sprawy II KO 21/25). Skazany w złożonym zażaleniu, kwestionując zasadność postanowienia z dnia 7 maja 2025 r., wskazał m. in. na okoliczność niewłaściwej obsady orzekających w jego sprawie sądów, w tym Sądu Najwyższego (zażalenie k. 2-3 akt sprawy II KZ 21/25). Z uzasadnienia

postanowienia z dnia 9 grudnia 2025 r. wynika, że sąd ten odniósł się do ww. kwestii wskazując, że cyt.: „[w] niniejszej sprawie zaskarżone postanowienie wydał jednoosobowo Sąd Najwyższy, a członkiem składu był sędzia I.Z., który został powołany na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego na skutek rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa, której kształt został określony wymienioną wcześniej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. W świetle powyższego nie budzi zatem wątpliwości, że sąd tworzony z jego udziałem był nienależycie obsadzony. Zaistniała więc konieczność uchYLENIA zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, gdyż przy jego wydaniu wystąpiło uchybienie w postaci bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., które podlega uwzględnieniu z urzędu”. Sąd Najwyższy w składzie rozpoznającym niniejsze zażalenie nie zgadza się z rozstrzygnięciem i uzasadnieniem przedstawionym w postanowieniu z dnia 9 grudnia 2025 r. z powodów, które szeroko przedstawiał już w wielu swoich judykatach (zob. m. in. postanowienie z dnia 5 lipca 2024, I KK 382/23, LEX nr 3735487), jednak niezależnie od powyższego nie sposób przyjąć, jak czyni skarżący, że zgłoszona przez niego w zażaleniu kwestia nienależytej obsady Sądu Najwyższego w sprawie z wniosku skazanego z dnia 27 stycznia 2025 r. o wznowienie postępowania nie została sprawdzona, zbadana. Marginesowo już tylko wskazać należy, że konsekwencją ww. „sprawdzenia” i wydania ww. orzeczenia było rozpoznanie (po raz drugi) osobistego wniosku skazanego z dnia 27 stycznia 2025 r. i wydanie zaskarżonego postanowienia.

Podobnie ocenić należy argumentację skarżącego co do braku „sprawdzenia” ww. kwestii przez sądy (powszechne) obu instancji orzekające w sprawie karnej skazanego, tj. Sąd Apelacyjny w Lublinie wydający wyrok reformatoryjny z dnia 18 maja 2022 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 307/21 oraz Sąd Okręgowy w Lublinie wydający wyrok skazujący z dnia 21 września 2021 r. w sprawie o sygn. akt IV K 386/20 czy przez reprezentującego skazanego w obu instancjach i przed Sądem Najwyższym obrońcę w osobie adw. W.W., którzy — jego zdaniem — nie badali jego sprawy pod kątem zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. nienależytej obsady sądu. Takiej tezie przeczy przede wszystkim okoliczność wydania przez Sąd

Najwyższy postanowienia z dnia 21 grudnia 2022 r., II KK 433/22, o oddaleniu kasacji obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadnej. Wprawdzie wobec braku uzasadnienia ww. orzeczenia nie sposób poznać jego pisemnych motywów, jednak Sąd Najwyższy, tak jak każdy inny sąd powszechny rozpoznający środek odwoławczy, z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia, dokonuje sprawdzenia bezwzględnych przyczyn odwoławczych określonych w art. 439 § 1 k.p.k., w tym przyczyny określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Była ona zatem nie tylko (pośrednio) oceniana w postępowaniu kasacyjnym i postępowaniu apelacyjnym zainicjowanym przez obrońcę skazanego, ale — co ma istotne znaczenie z punktu widzenia dopuszczalności procedowania przez Sąd Najwyższy w trybie wskazanym w przepisie art. 545 § 3 zd. pierwsze k.p.k. (przepis ten stanowi, że sąd, orzekając jednoosobowo, odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w § 2 [art. 545 k.p.k.] bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność) — stanowiła przedmiot weryfikacji w postępowaniu wznowieniowym prowadzonym przed Sądem Najwyższym.

I tak zarządzeniem z dnia 20 marca 2024 r., w sprawie o sygn. akt II KO 136/23 (*k. 72* akt sprawy II KO 136/23), Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania, w którym skazany szeroko wskazał okoliczności powtórzone następnie w jego kolejnym (drugim) osobistym wniosku z dnia 27 stycznia 2025 r., do których Sąd ten szczegółowo odniósł się w treści uzasadnienia najpierw postanowienia z dnia 7 maja 2025 r., II KO 21/25 (*zob. k. 23-24* akt sprawy II KO 254/25), a następnie zaskarżonego postanowienia z dnia 11 lutego 2026 r., II KO 254/25 (*zob. k. 44-46* akt sprawy II KO 254/25), co czyni zbytecznym powielanie argumentacji tam zawartej, precyzyjnie wskazującej podstawy odmowy przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

Konsekwencją uwzględnienia powyższych zaszłości procesowych było stwierdzenie braku istnienia podstaw do poddania wniosku skazanego o wznowienie postępowania wstępnej kontroli. W tych realiach treść art. 545 § 3 k.p.k. obligowała Sąd Najwyższy do odmowy przyjęcia wniosku, o czym — zasadnie — orzeczono zaskarżonym postanowieniem.

Kierując się przedstawionymi wyżej względami, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie, tj. utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Antoni Bojańczyk

Zbigniew Kapiński

Adam Roch

[WB]

[a.ł.]